



MINISTERSTVO VNITRA  
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

# METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

## 8.1

Proces tvorby a vydávání  
obecně závazných vyhlášek obcí

podle právního stavu  
k 1. 6. 2013

doplněné a rozšířené vydání



ODBOR  
DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY  
MINISTERSTVA VNITRA  
2013

# METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

## 8.1

Proces tvorby a vydávání  
obecně závazných vyhlášek obcí

[www.mvcr.cz/odk](http://www.mvcr.cz/odk)



MINISTERSTVO VNITRA  
ČESKÉ REPUBLIKY

# **METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ**

**Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí  
aktualizované vydání k 1. 6. 2013**

**Vydává:** Ministerstvo vnitra České republiky, odbor dozoru a kontroly veřejné správy,  
nám Hrdinů 3, 140 21 Praha 4

**Autor:** Ing. Mgr. Ivana Vršovská, Ing. Bc. Miroslav Veselý, Mgr. Lukáš Toman, Mgr. Adrián  
Radošinský, Mgr. Hana Zábajníková

**Odsouhlaseno:** odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra

**Schválila:** Ing. Marie Kostruhová

**Grafická úprava a tisk:** Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01, Praha 4

**Počet stran:** 52

**Místo a rok vydání:** Praha, 2013

ISBN: 978-80-86466-37-8

# OBSAH

<b>ÚVODNÍ SLOVO</b>	<b>7</b>
<b>1. POJEM OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA</b>	<b>8</b>
<b>2. PROCES VYDÁVÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK</b>	<b>8</b>
2.1 Příprava a schvalování	8
2.2 Publikace (zveřejňování)	11
2.3 Platnost	13
2.4 Účinnost	13
2.5 Zánik platnosti a účinnosti OZV	15
2.6 Novelizace	16
2.7 Evidence	17
<b>3. FORMÁLNÍ A LEGISLATIVNĚ-TECHNICKÉ NÁLEŽITOSTI OZV</b>	<b>18</b>
3.1 Jazyková stránka	19
3.2 Vnitřní struktura a členění OZV	19
3.3 Název OZV	19
3.4 Úvodní věta	21
3.5 Poznámky pod čarou	21
3.6 Přílohy	21
3.7 Legislativní zkratka	22
3.8 Zrušovací ustanovení	22
3.9 Další náležitosti	22
<b>4. OBLASTI MOŽNÉ ÚPRAVY</b>	<b>24</b>
<b>5. DOHLED NAD DODRŽOVÁNÍM OZV</b>	<b>28</b>
<b>6. DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM A OBSAHEM OZV</b>	<b>28</b>
6.1 Zasílání OZV Ministerstvu vnitra	28
6.2 Postup Ministerstva vnitra po obdržení OZV	30
6.3 Metodická pomoc ze strany Ministerstva vnitra	30
<b>7. ČASTÁ POCHYBENÍ</b>	<b>31</b>
<b>8. VZORY OZV</b>	<b>43</b>
<b>9. MOŽNÉ SANKCE</b>	<b>43</b>
<b>PŘÍLOHA Č. 1 – SEZNAM VYDANÝCH METODICKÝCH MATERIÁLŮ (STAV K 1. 6. 2013)</b>	<b>46</b>
<b>PŘÍLOHA Č. 2 – EVIDENCE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE</b>	<b>48</b>



# ÚVODNÍ SLOVO

Dostává se Vám do rukou aktualizované metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků na téma proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, které pro Vás připravil odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra. Jedná se o nedílnou součást řady metodických doporučení, která by měla přispět ke zvýšení míry informovanosti územních samosprávných celků. Obsažené informace jsou cíleny na pomoc územním samosprávným celkům, a to především v problematikách spadajících do tzv. samostatné působnosti.

Aktualizace metodického doporučení vydaného v březnu 2012 byla provedena na základě podnětů a dotazů, se kterými se odbor dozoru a kontroly veřejné správy od vydání metodické pomůcky setkával nejčastěji. V metodickém materiálu byla současně rozšířena kapitola, která se podrobně věnuje nejčastějším pochybením v OZV po obsahové stránce, se kterými se Ministerstvo vnitra v rámci své dozorové činnosti setkává. V případě změny právních výkladů v souvislosti s přijetím nových zákonů bude metodická pomůcka i nadále průběžně aktualizována.

Věříme, že metodické doporučení přispěje k usnadnění Vaší každodenní činnosti.

Praha, červen 2013

Ing. Marie Kostruhová  
ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy

# 1. POJEM OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA

Obce mohou vydávat vlastní právní předpisy, jejichž působnost je zpravidla omezena územím obce<sup>1</sup>. Právní předpisy vydané v samostatné působnosti se nazývají obecně závazné vyhlášky (dále též „OZV“) a právní předpisy vydané v rámci přenesené působnosti se nazývají nařízení.

Pravomoc obce vydávat obecně závazné vyhlášky je stanovena v čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR. Podle tohoto článku mohou zastupitelstva obcí v mezích své samostatné působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Ústavní princip zakotvený v čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví, že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních lidských práv a svobod. Oprávnění obce vydávat obecně závazné vyhlášky je pak konkretizováno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Jedná se zejména o ustanovení § 10 zákona o obcích, podle něhož může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti. Ustanovení § 35 odst. 1 a odst. 2 zákona o obcích vymezuje základní rozsah samostatné působnosti obce, v ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) téhož zákona je uvedeno, že obec se při vydávání obecně závazných vyhlášek v rámci výkonu samostatné působnosti řídí zákonem a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích, podle něhož je vydávání obecně závazných vyhlášek vyhrazeno zastupitelstvu obce.

## 2. PROCES VYDÁVÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK

### 2.1 Příprava a schvalování

Každému návrhu OZV by měl předcházet podrobný rozbor problematiky, kterou má zamýšlená OZV upravovat. Navrhovatel právního předpisu by měl zdůvodnit, proč je navrhovaná úprava potřeba a zda bude mít obec vůli a prostředky dodržování nové OZV vymáhat. Zároveň by měl vyjádřit přínos navrhované právní úpravy, dopad na rozpočet obce a na občany. U složitější problematiky doporučujeme vypracovat variantní řešení, včetně varianty „nulové“, která identifikuje možná rizika pro případ, kdy nový právní předpis nevznikne.

Doporučujeme, aby návrh OZV prošel v nezbytném rozsahu připomínkovým

---

<sup>1</sup> V případě nařízení je působnost omezena celým správním obvodem obce s rozšířenou působností.



řízení, aby se k němu mohly vyjádřit dotčené subjekty. Jedná se zejména o útvary úřadu, jejichž působnosti se věcně dotýká. V této fázi je rovněž vhodné konzultovat návrh OZV s Ministerstvem vnitra. Ještě před žádostí o konzultaci s příslušným územním pracovištěm odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra doporučujeme, aby obec sama posoudila, zda připravovaná OZV existují v tzv. testu čtyř kroků<sup>2</sup>. Zaujmají-li dotčené subjekty k návrhu OZV odchylná stanoviska, je vhodné tato stanoviska s nimi projednat. Průběh a výsledky připomínkového řízení uvede zpracovatel návrhu v písemné informaci, která se přikládá k návrhu OZV. Před předložením návrhu na jednání zastupitelstva obce se doporučuje jeho předběžné projednání v radě (pokud je v obci volena) s tím, že rada seznámí zastupitelstvo obce na začátku projednávání návrhu se svým stanoviskem. OZV se přijímá usnesením zastupitelstva obce na jeho zasedání. Doporučujeme, aby schválený text OZV byl součástí zápisu ze zasedání zastupitelstva obce.

## Otázky a odpovědi

### Je obec povinna projednat návrh OZV s jinými subjekty?

Obec není obecně povinna projednat návrh OZV s jinými subjekty. Výjimku tvoří statutární města, která jsou povinna projednat návrh OZV s městskými obvody a městskými částmi. V případě vydávání OZV stanovících ceny stavebních pozemků v cenových mapách je obec povinna návrh cenových map zaslat před vydáním OZV Ministerstvu financí k vyjádření.

### Je obec povinna zaslat návrh OZV k posouzení Ministerstvu vnitra?

Žádný právní předpis takovou povinnost obci neukládá. Doporučujeme právu OZV konzultovat s příslušným územním pracovištěm odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, aby mohly být předem odhaleny různé vady a nezákonnosti, které by si v případě přijaté OZV vynutily její předčasnou novelizaci nebo dokonce zrušení. O metodické pomoci podrobněji pojednává kapitola 6 této publikace.

<sup>2</sup> K posouzení formální a obsahové stránky OZV představil Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 63/04 (č. 210/2005 Sb.) tzv. „test čtyř kroků“, který lze v současnosti považovat za standard a východisko při rozhodování o souladu OZV se zákonem, a který ve své rozhodovací praxi uplatňuje rovněž Ministerstvo vnitra.

Test čtyř kroků sestává z/ze:

- a) přezkumu pravomoci obce vydávat OZV a souladu způsobu realizace této pravomoci s právním řádem;
- b) zkoumání, zda se obec při vydávání OZV nepohybovala mimo hranice zákonem vymezené věcné působnosti;
- c) zkoumání, zda obec při vydávání OZV nezneužila zákonem jí svěřenou působnost;
- d) přezkumu obsahu vyhlášky z hlediska „nerozumnosti“.

### Je důvodová zpráva, která je předkládána členům zastupitelstva obce k projednání návrhu OZV součástí OZV?

Ne, důvodová zpráva není součástí OZV. OZV se přijímá usnesením zastupitelstva obce na jeho zasedání. V zápise z jednání lze uvést, že text návrhu OZV byl předložen společně s důvodovou zprávou.

### Je obec povinna zveřejnit návrh OZV na úřední desce obecního úřadu?

Obec není povinna zveřejnit návrh OZV na úřední desce svého obecního úřadu. Může tak učinit, pokud by např. chtěla před schválením OZV znát nebo zohlednit případné náměty a připomínky občanů. Proces tvorby a přijímání OZV je v podvědomí občanů často mylně směřován s institutem nakládání s obecním nemovitým majetkem, kdy ustanovení § 39 odst. 1 zákona o obcích ukládá obci povinnost zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu záměr obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku. Citované ustanovení však ve vztahu k OZV neplatí.

V případě vydání OZV (tedy schválení textu návrhu) je potřeba vydaný právní předpis zveřejnit způsobem stanoveným zákonem. Lhůta pro zveřejnění se počítá znovu (nelze „využít“ doby vyvěšení návrhu, byť byla taková OZV vydána přesně ve znění návrhu).

### Jak se přijímá a schvaluje OZV?

Doporučujeme návrh OZV podrobit v nezbytném rozsahu připomínkovým řízením, aby se k němu mohly vyjádřit dotčené subjekty. Jedná se zejména o útvary úřadu, jejichž působnosti se věcně dotýká. Týká-li se návrh jiných právnických osob, lze jej zaslat k posouzení a zaujetí stanoviska rovněž některým z nich. OZV se přijímá usnesením zastupitelstva obce na jeho zasedání. K platnému usnesení zastupitelstva obce o přijetí OZV je dle § 87 zákona o obcích třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů.

### Jak by mělo znít usnesení zastupitelstva obce, kterým se OZV schvaluje?

Usnesení by mohlo znít například takto: Zastupitelstvo obce XY vydává obecně závaznou vyhlášku č. (pořadí v daném roce)/(rok vydání) ... (název OZV)...

### Může si pravomoc vydávat OZV vyhradit rada obce?

Schvalování OZV patří podle ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích

do vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce. Vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce nemohou být v žádném případě přeneseny na jiný orgán obce (rada obce, starosta), tzn., že rada obce si nemůže vyhradit pravomoc vydávat OZV.

**?** Musí nově zvolené zastupitelstvo obce znovu schválit všechny OZV, které schválilo předchozí zastupitelstvo?

Platné a účinné OZV jsou součástí právního řádu ČR. Mezi základní principy právního státu patří princip právní jistoty, který souvisí s kontinuitou právního řádu. Kontinuita právního řádu obecně znamená, že právo a na něm založené vztahy platí od doby, kdy byly přijaty až do doby jejich zrušení. Z výše uvedeného vyplývá, že právní předpisy obce platí bez ohledu na změnu obsazení zastupitelstva obce.

## 2.2 Publikace (zveřejňování)

Předpokladem platnosti a účinnosti právních předpisů orgánů samosprávy je jejich publikace, což znamená zveřejnění právních předpisů zákonem stanovenou formou. Pro publikaci právních předpisů je obecně užíván pojem vyhlásování právních předpisů. Vyhlášení je rozhodující formální podmínkou platnosti právního předpisu. Pokud není předpis zákonným způsobem vyhlášen, nelze jej aplikovat, není tedy právně závazný.

Vyhlášení právních předpisů obce se dle § 12 odst. 1 zákona o obcích děje vyvěšením na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů. Prvním dnem vyvěšení může být nejdříve den schválení právního předpisu příslušným orgánem obce. Obec může právní předpis zveřejnit též způsobem v místě obvyklým, což však již nemá vliv na právní účinky vyhlášení. Obecní úřad má zajistit vyvěšení právního předpisu na úřední desku bez zbytečného odkladu po jeho schválení. Úřední deska musí být nepřetržitě veřejně přístupná, zpravidla na budově obecního úřadu, listiny na ní mají být chráněny proti běžnému poškození. Na vyvěšovaných dokumentech musí být zaznamenáno jak datum vyvěšení, tak datum sejmutí písemnosti. Tato povinnost je zakotvena přímo v zákoně<sup>3</sup>. Podle ustanovení § 26 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje každý správní orgán úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska. Obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Obecní úřad tuto povinnost zpravidla splní tím, že zřídí internetové stránky, na kterých zpřístupní obsah úřední desky. Může také postupovat podle § 26 odst. 3 správního řádu, tj. uzavřít veřejnoprávní smlouvu o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkových přístup s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správní

<sup>3</sup> § 65 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

obvodu má sídlo. Za obsah dokumentů zveřejněných na elektronické úřední desce vždy zodpovídá obec, o jejíž úřední desku se jedná, to platí i v případě, že tuto službu za ni vykonává jiný subjekt.

## Otázky a odpovědi

**?** Je obec povinna zveřejnit každou OZV na úřední desce obecního úřadu?

Obec je povinna zveřejnit každou OZV na úřední desce obecního úřadu, jelikož jí to výslovně ukládá ustanovení § 12 odst. 1 zákona o obcích. OZV je právní předpis obce, který by bez řádné publikace (vyvěšení) nemohl nabýt platnosti ani účinnosti.

**?** Má obec povinnost zveřejnit OZV i jiným způsobem než na „fyzické“ úřední desce obecního úřadu?

Kromě zveřejnění OZV na fyzické úřední desce obecního úřadu je obec povinna zveřejnit obsah úřední desky i způsobem umožňujícím dálkový přístup v souladu s ustanovením § 26 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Obec může právní předpis zveřejnit též způsobem v místě obvyklým, např. v místním periodiku.

**?** Musí obec na úřední desce zveřejnit i přílohy OZV?

Ano, obec musí na úřední desce vyvěsit i přílohy OZV, neboť příloha OZV je její nedílnou součástí.

**?** Musí být datum zveřejnění OZV na úřední desce a elektronické úřední desce shodné?

Obsah klasické úřední desky musí odpovídat obsahu elektronické úřední desky, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Je nezbytné, aby byly dokumenty na fyzické i elektronické úřední desce vyvěšovány časově shodně. Na vyvěšovaných dokumentech musí být zaznamenáno jak datum vyvěšení, tak datum sejmutí písemnosti. Tato povinnost je zakotvena přímo v zákoně, konkrétně v ustanovení § 65 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem ke skutečnosti, že obsah elektronické úřední desky musí odpovídat obsahu klasické úřední desky (pokud zvláštní zákon nestanoví jinak), je nezbytné, aby byly dokumenty na fyzické i elektronické úřední desce vyvěšovány časově shodně. Z tohoto důvodu postačuje, pokud obec na OZV uvede údaje o zveřejnění obecně, bez rozlišení, zda se jedná o fyzickou či tzv. elektronickou úřední desku.

**?** Kolik dní minimálně musí být OZV na úřední desce obecního úřadu vyvěšena?

Vyhlášení OZV obce se dle § 12 odst. 1 zákona o obcích děje vyvěšením na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Uvedená doba je minimální.

**?** Je nutné OZV ihned po uplynutí 15 dnů vyvěšení na úřední desce sejmout nebo může viset déle?

OZV může na úřední desce viset libovolně dlouhou dobu. Zákon o obcích v § 12 odst. 1 stanoví pouze minimální dobu vyvěšení, která činí 15 dnů.

## 2.3 Platnost

Právní předpis obce se stává platným 15. dnem vyvěšení na úřední desce obecního úřadu, a to ke dni vyvěšení. Není vhodné uvádět datum platnosti (vyhlášení) přímo do právně závazného textu právního předpisu, protože zastupitelstvo obce nemůže v době jeho schvalování přesně znát budoucí okamžik vyvěšení na úřední desku.

### Otázky a odpovědi

**?** Co je platnost OZV a jaké jsou podmínky platnosti?

Platnost OZV znamená, že se stala součástí českého právního řádu. Podmínkou platnosti OZV je její vyvěšení na úřední desce po dobu 15 dnů.

**?** Jakým způsobem je možno zjistit, zda je OZV obce opravdu platná a účinná?

Obec je povinna vést evidenci právních předpisů (viz kapitola 2.7), ze které je patrné, který předpis je v jakém okamžiku platný a účinný, doporučuje se tuto povinnost nezanedbávat.

## 2.4 Účinnost

Účinností rozumíme stav, kdy od určitého dne z právního předpisu územní samosprávy vyplývají pro příslušné osoby oprávnění a povinnosti. Podmínkou účinnosti je platnost právního předpisu, účinnost nemůže předcházet platnosti (viz níže). Pokud ustanovení o účinnosti není v právním předpise přímo uvedeno, řídí se účinnost právního předpisu obce ustanovením § 12 odst. 2 zákona o obcích. Jinak zpravidla určuje (většinou konkrétním datem) účinnost OZV její poslední článek.

Není-li stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení. Zákon blíže nespecifikuje pojem naléhavý obecný zájem, vše záleží na zvážení orgánu obce, který právní předpis přijímá. Z hlediska právní jistoty není vhodné zkracovat 15 denní legisvakanci lhůtu sloužící pro seznámení osob s právním předpisem územní samosprávy. Mohou však nastat okolnosti, kdy je v zájmu obce, aby účinnost nastala co nejdříve. Předčasná účinnost musí být v právním předpise výslovně uvedena.<sup>4</sup>

## Otázky a odpovědi

### Musí OZV obsahovat ustanovení o účinnosti?

Ustanovení o účinnosti nemusí být v OZV uvedeno. Účinnost právního předpisu obce se pak řídí ustanovením § 12 odst. 2 zákona o obcích, podle kterého není-li stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

### Může OZV nabýt účinnosti dříve než patnáctým dnem po dni vyhlášení?

Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze stanovit dřívější počátek účinnosti OZV, nejdříve však dnem vyhlášení, tj. dnem vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Zákon blíže nespecifikuje pojem naléhavý obecný zájem, vše záleží na zvážení zastupitelstva obce, které právní předpis přijímá. Předčasná účinnost musí být v OZV výslovně uvedena.

### Může OZV nabýt účinnosti i později než patnáctým dnem po dni vyhlášení?

OZV může nabýt účinnosti i později než patnáctým dnem po dni vyhlášení. Pozdější účinnost musí být v OZV výslovně uvedena, nejlépe konkrétním datem nabytí účinnosti nebo přesně stanovenou dobou, která uplyne ode dne vyhlášení.

### Lze stanovit účinnost OZV zpětně?

Z ustanovení § 12 odst. 2 zákona o obcích vyplývá, že obec není oprávněna stanovit účinnost dřívějším dnem, než je den vyhlášení OZV. Dnem vyhlášení se rozumí den zveřejnění (již vydané) OZV na úřední desce obecního úřadu. Zákon

<sup>4</sup> V případě právního předpisu hlavního města Prahy také zdůvodněna (viz § 45 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů).

blíže nespecifikuje pojem naléhavý obecný zájem, vše záleží na zvážení orgánu obce, který právní předpis vydává. Z hlediska právní jistoty není příliš vhodné zkracovat 15denní legisvakanci lhůtu sloužící pro seznámení osob s právním předpisem územní samosprávy. Mohou však nastat okolnosti, kdy je v zájmu obce, aby účinnost právního předpisu nastala co nejdříve.

**?** Pokud bude obec vydávat OZV např. 20. 12. a její účinnost stanovuje od 1. 1., je nutné dávat do účinnosti ještě slova „z důvodu naléhavého obecného zájmu“?

Zákon tento požadavek výslovně nestanoví, lze však takový postup doporučit. Důležitý naléhavý zájem musí být „obecný“, nikoliv „obecní“, jak často obce chápou, a dokonce i ve svých OZV takto výslovně uvádějí. Doporučuje se, pokud tento naléhavý obecný zájem nevyplývá přímo z podstaty úpravy OZV (např. taková OZV napравuje rozpor se zákonem, uvádí právní úpravu do souladu se zákonem účinným též od data dřívější účinnosti uvedené v OZV apod.), aby takový naléhavý obecný zájem byl přímo specifikován (buď v normativní části OZV v článku upravujícím účinnost, nebo v poznámce pod čarou) a to ve všech případech, kdy OZV nabývá účinnosti dříve než 15dnem po vyhlášení.

## 2.5 Zánik platnosti a účinnosti OZV

Orgán, který vydal právní předpis, jej může změnit nebo zrušit pouze formou téhož právního předpisu. Obecně závazná vyhláška tedy může být změněna nebo zrušena pouze jinou obecně závaznou vyhláškou. V případech nezákonných OZV může dojít ke zrušení OZV i rozhodnutím Ústavního soudu.

### Otázky a odpovědi

**?** Je možné zrušit OZV usnesením zastupitelstva obce?

OZV může být změněna nebo zrušena pouze jinou OZV, jejíž návrh se přijímá usnesením zastupitelstva obce.

**?** Co se stane v případě, že obec vydá novou OZV upravující stejnou problematiku jako jiná předchozí OZV, avšak tuto OZV výslovně nezruší?

Podle obecných interpretačních pravidel sice platí, že právní norma pozdější nahrazuje normu dřívější, avšak pro právní jistotu adresátů OZV není vhodné na toto pravidlo spoléhat. Vzájemný soulad právních předpisů obce je třeba zabezpečit přesnými zrušovacími ustanoveními v nových právních předpisech.

## Lze jednou OZV zrušit více OZV najednou?

Ano, jednou OZV je možné zrušit více obecně závazných vyhlášek. Nemusí se vždy jednat o „zrušovací“ OZV, jejímž jediným obsahem je zrušení zastaralých, nezákonných, neaplikovatelných nebo prostě jen nepoužívaných OZV. Zrušovací klauzuli často mívají i běžné OZV, které obvykle v závěrečných ustanoveních ruší předchozí právní úpravu v téže věci. Zrušovací OZV nebo zrušovací ustanovení běžné OZV může dokonce zrušit pouhou část OZV.

## 2.6 Novelizace

Obecně závazná vyhláška obce nebo její samotná příloha, která je nedílnou součástí vyhlášky, může být novelizována pouze jinou obecně závaznou vyhláškou. Změna OZV zpravidla spočívá v doplnění nových ustanovení, zrušení některých ustanovení a náhradě textu některých ustanovení novým zněním. Při změnách je nutno dbát co největší přehlednosti a srozumitelnosti, zejména pro dotčené osoby a orgány. Vzhledem k tomu je účelné, především u rozsáhlejších, zásadních nebo opakovaných novelizací dát přednost zrušení stávajícího právního předpisu a vydání nového.

## Otázky a odpovědi

### Je možné provést změnu OZV pouze usnesením zastupitelstva obce?

OZV obce nebo její část může být změněna či doplněna pouze jinou obecně závaznou vyhláškou, jejíž návrh se schvaluje usnesením zastupitelstva obce. Předpokladem platnosti a účinnosti nové právní úpravy je její publikace, což znamená zveřejnění OZV zákonem stanovenou formou.

### Je možné změnu přílohy OZV provést jen tím, že změnu schválí zastupitelstvo obce usnesením?

Příloha OZV je nedílnou součástí OZV a pro její změnu platí pravidlo jako v případě změny OZV.

### Lze upravovat OZV dodatkem k OZV?

Změna právního předpisu zpravidla spočívá v doplnění nových ustanovení, zrušení některých ustanovení a náhradě textu některých ustanovení novým zněním. Změnu OZV nelze provést dodatkem k OZV, neboť takový proces právní řád nezná. OZV lze měnit či doplňovat pouze jiným předpisem stejné právní síly, v našem případě tedy změnovou OZV.



**?** Jakým způsobem provést tiskovou opravu zřejmých písařských a tiskových chyb v OZV, která již byla vyhlášena?

Oprava tiskové chyby by měla být provedena tak, že o opravě tiskové chyby se provede záznam, ve kterém bude konkrétně specifikováno, kde v textu OZV se tisková chyba vyskytuje [např. v čl. 2 odst. 1 písm. a) OZV č. 1/2012 ....], uveden by měl být i původní text před opravou a následně i text po opravě tiskové chyby. Záznam o opravě tiskové chyby doporučujeme zveřejnit na úřední desce po dobu 15 dnů a následně založit k OZV.

## 2.7 Evidence

Ustanovení § 12 odst. 4 a 5 zákona o obcích ukládá, aby obec vedla evidenci právních předpisů, které vydala. Evidence právních předpisů obsahuje číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě i datum pozbytí jeho platnosti. Právní předpisy obce se označují pořadovými čísly. Číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

Právní předpisy vydané obcí musí být přístupné u obecního úřadu v obci, která je vydala, a to trvale, nejen po dobu jejich vyvěšení na úřední desce. Obdobně musí obce u svého obecního úřadu zpřístupnit i nařízení obcí s rozšířenou působností, pokud je vydaly pro celý správní obvod obce s rozšířenou působností. Úplný seznam právních předpisů (včetně zrušených) je důležitý, pokud se posuzuje určitá věc, která se stala v minulosti s ohledem na právní řád dříve účinný.

### Otázky a odpovědi

**?** Je obec povinna vést evidenci OZV?

Ustanovení § 12 odst. 4 zákona o obcích ukládá obci povinnost vést evidenci právních předpisů, které vydala.

**?** Existuje předepsaná forma evidence právních předpisů obce?

Předepsaná forma neexistuje, evidence by měla obsahovat všechny údaje, které jsou uvedeny v § 12 odst. 4 zákona o obcích.

**?** Jaké náležitosti má mít evidence právních předpisů obce?

Evidence právních předpisů obce má dle § 12 odst 4 zákona o obcích obsahovat číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho

platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě i datum pozbytí jeho platnosti. Právní předpisy obce se označují pořadovými čísly. Číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

**?** Vedou se v evidenci i zrušené OZV nebo OZV, jejichž účinnost již pominula?

Obce jsou povinny vést úplný seznam právních předpisů, které vydaly, včetně zrušených právních předpisů. Tento seznam je důležitý, pokud se posuzuje určitá věc, která se stala v minulosti s ohledem na právní řád dříve účinný.

**?** Mohou mít OZV a nařízení jednu společnou číselnou řadu při vedení evidence nebo bude vedena jedna číselná řada pro OZV a jiná číselná řada pro nařízení?

Pro právní předpisy obce (obecně závazné vyhlášky a nařízení obce) se vede jedna číselná řada. Evidenci je třeba uzavírat vždy na konci kalendářního roku, tj. v novém roce přijaté předpisy označovat opět od čísla 1.

### **3. FORMÁLNÍ A LEGISLATIVNĚ-TECHNICKÉ NÁLEŽITOSTI OZV**

OZV je právní předpis a jako takový podléhá obecným legislativně-technickým zvyklostem kodifikovaným v legislativních pravidlech vlády. Tato pravidla je vhodné přiměřeně aplikovat rovněž při tvorbě OZV. Právní předpis obce musí mít normativní obsah. Jednotlivá ustanovení je třeba formulovat tak, aby byla určitá, navzájem si neodporovala a neumožňovala různý výklad. Je nutné respektovat obecně vžitý význam slov. Není-li možné se vyhnout použití slova s více významy, musí být z předpisu jasné, v jakém významu je slovo použito.

#### **Otázky a odpovědi**

**?** Je někde stanoveno, jaké jsou formální náležitosti OZV?

Formální a technické náležitosti OZV jsou odvozeny z legislativně-technických zvyklostí kodifikovaných v legislativních pravidlech vlády. Ministerstvo vnitra doporučuje tyto legislativně-technické zvyklosti při tvorbě OZV použít, nicméně nejsou pro obce závazné.

**?** Je možné do textu OZV přebírat části jiných právních předpisů?

Doslovné převzetí textu zákona lze, přičemž adresáti OZV by měli být z takové citace schopni identifikovat, že se jedná o znění zákona (např. prostřednictvím odkazu) a současně zařazení citace zákona by mělo být funkčně odůvodněno např. potřebou systematického vztažení zákonné úpravy na další ustanovení v OZV. Obecně lze však konstatovat, že OZV by neměla sloužit k informování o ustanoveních zákonů.

### 3.1 Jazyková stránka

OZV musí být terminologicky přesná a jednotná, jasná a srozumitelná a musí používat stejné pojmy vždy ve stejném významu a pro stejný institut. Není vhodné, aby si zákonem definované pojmy obec modifikovala nebo pozměňovala. Pokud jsou v OZV použity pojmy, které nejsou v právní terminologii běžné, je vhodné, aby tyto pojmy OZV řádně definovala. Nejasnost a nesrozumitelnost používaných výrazů snižuje právní jistotu adresátů normy a způsobuje interpretační problémy.

### 3.2 Vnitřní struktura a členění OZV

OZV obce se obvykle člení na články, které se označují arabskými číslicemi bez tečky. Vždy je třeba zachovat souvislý sled článků v celém právním předpise. Nadpisy jednotlivých článků se uvádějí pod jejich pořadovým číslem. Jednotlivé články se člení na odstavce. Pokud je v OZV více článků, mohou se členit na části. Odstavce článků se na začátku označují arabskými číslicemi. Není vhodné provádět vnitřní členění článků pomocí odrážek, zejména s ohledem na obtíže spojené s citací takových ustanovení, ale je vhodné použít malá písmena abecedy.

Příklad:

„Článek 1.

*Název článku*

1. ....

2. ....

a) .....

b) .....

### 3.3 Název OZV

Název právního předpisu má stručně a výstižně vyjádřit obsah právního předpisu. Pokud se nelze vyhnout názvu delšímu, je vhodné pro potřebu slovní citace právního předpisu připojit na konci názvu v závorce ještě zkrácený název.

Název OZV obsahuje název obce, která jej vydává, číslo a rok vydání a stručně a výstižně označení jeho vlastního obsahu, např.:

- a) „Obecně závazná vyhláška obce XY č. 1/2013, o místním poplatku ze psů“
- b) „Obecně závazná vyhláška obce XY č. 3/2013, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 6/2010 o místních poplatcích“

### Jakým způsobem označovat OZV pořadovými čísly?

Označování OZV pořadovými čísly je upraveno v ustanovení § 12 odst. 4 věta třetí a čtvrtá zákona o obcích. Tato ustanovení upravují označování právních předpisů obce (obecně závazných vyhlášek a nařízení) velmi obecně následujícím způsobem: *Právní předpisy obce se označují pořadovými čísly. Číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku. Pro právní předpisy obce (OZV a nařízení obce) se vede jedna číselná řada. Evidenci je třeba uzavírat vždy na konci kalendářního roku, tj. v novém roce přijaté předpisy označovat opět od čísla 1. Lze doporučit, aby právní předpisy obce byly označovány pořadovým číslem právního předpisu v daném roce/rokem vydání např. 1/2013.*

### Jak postupovat pokud obec schválila dvě OZV se stejným pořadovým číslem, ale zjistila to, až poté co byly již přijaty další 3 OZV?

Nedoporučuje se s OZV již dále manipulovat, či je přečíslovávat v případech, kdy byly následně (na pozdějších zasedáních zastupitelstva obce) přijaty další OZV, neboť by to mohlo být zmatečné, tisková oprava by byla možná naopak zejména tehdy, kdy tento omyl zjistila obec ještě před přijetím dalších následujících OZV v témže kalendářním roce. Obec bude mít v tomto případě dvě OZV shodného čísla.

### Jak postupovat, pokud obec plánovala vydat více OZV a jejich číslování si předem připravila v návrzích, avšak některá z OZV s nižším číslem nebyla schválena a nyní má obec „díru“ v číslování?

Oprava číslování měla být provedena přímo na zasedání zastupitelstva obce např. předsedajícím, resp. předkladatelem materiálů či návrhovou komisí, ti všichni by měli pružně reagovat na vzniklou situaci ohledně přijímání OZV. Oprava mohla být provedena i následně po vydání OZV při vyvěšování na úřední desku. V žádném případě se však nedoporučuje zaplňovat „mezery“ později vydávanými OZV (na dalších zasedáních zastupitelstva obce), tím by mohlo dojít ke zmatkům (později vydaná OZV by měla nižší číslo než OZV vydaná dříve). Obec bude mít v tomto případě v evidenci mezeru.

## 3.4 Úvodní věta

Po názvu OZV následuje uvozující věta, v níž je sděleno, kterým usnesením zastupitelstva obce, kdy a na základě jakého ustanovení zákona byla OZV vydána. Úvodní věta může znít například takto:

Zastupitelstvo obce XY se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

### Otázky a odpovědi



**Musí OZV obsahovat úvodní větu?**

Každá OZV by měla (tedy nemusí) obsahovat uvozující větu. Ministerstvo vnitra však považuje používání úvodní věty za žádoucí, neboť jejím prostřednictvím lze zjistit, kterým usnesením zastupitelstva obce, kdy a na základě jakého ustanovení zákona byla OZV vydána.



**Musí OZV obsahovat preambuli?**

Preambule je úvodní část textu nějakého písemného dokumentu, která stanovuje úmysl, záměr, význam či smysl textu následujícího za preambulí. OZV obce preambuli obsahovat nemusí.

## 3.5 Poznámky pod čarou

Poznámka pod čarou má pouze informativní charakter. Může např. blíže upřesňovat text v OZV nebo obsahovat odkaz na konkrétní ustanovení zákona. Používání poznámek pod čarou v rozumné míře je vhodné, neboť přispívá k právní jistotě adresátů OZV. Poznámky pod čarou však nemají normativní charakter.

## 3.6 Přílohy

Součástí OZV může být také příloha, na jejíž existenci je třeba poukázat v textu právního předpisu. Obsahem takové přílohy bývají nejčastěji mapy, seznamy vzorce nebo tabulky. Text (resp. jiný obsah přílohy) se uvádí za textem OZV na samostatné stránce, popř. stránkách. Je nutno dodat, že příloha je nedílnou součástí OZV, proto je třeba přílohu vždy zveřejnit zároveň se samotnou OZV. Pokud má dojít ke změně přílohy, je třeba tuto přílohu změnit opět jen OZV, která bude stá-

vající OZV v části přílohy novelizovat. Příloha se v horní části stránky označuje např. takto:

„Příloha č. 1 obecně závazné vyhlášení obce XY ..... č. 1/2013, o .....“

„Mapová příloha č. 1 obecně závazné vyhlášky obce XY ..... č. 1/2013, o.....“

### 3.7 Legislativní zkratka

Legislativní zkratka se zavádí místo určitého nejčastěji víceslovného pojmu, který nahrazuje, a to na místě, kde je tento pojem v OZV použit poprvé. Nelze ji zavést v textu nadpisu nebo v poznámce pod čarou. Při zavádění legislativní zkratky se použije tento text: (dále jen „.....“). V dalším textu je však třeba legislativní zkratu důsledně používat.

Např.: Obecně závazná vyhláška obce (dále jen „vyhláška“) – v dalším textu už bude použito pouze pojmu „vyhláška“.

### Otázky a odpovědi



Co je „legislativní zkratka“ a je obec povinna tento institut využívat v OZV?

Legislativní zkratku lze použít pro pojem, který se v právním předpise vícekrát opakuje a obsahuje například více slov. Její použití v OZV není povinné. Zavádí se místo určitého pojmu, který nahrazuje, a to na místě, kde je tento pojem použit poprvé. Legislativní zkratku nelze zavést v textu nadpisu nebo poznámky pod čarou. Po jejím zavedení je však nutno legislativní zkratku v dalším textu OZV důsledně používat.

### 3.8 Zrušovací ustanovení

Vzájemný soulad právních předpisů obce je nezbytné zabezpečit přesným zrušovacím ustanovením. Není vhodné spoléhat se jen na interpretační pravidla o vzájemném poměru právní normy nové k normě dřívější a právní normy obecné k normě speciální. Ve zrušovacím ustanovení musí být důsledně uvedeny všechny OZV, které se novou OZV nahrazují. Má-li přijetím nové OZV dojít ke zrušení jen některého ustanovení stávající vyhlášky či jeho části, je třeba i toto zrušení uvést v samostatné části vyhlášky formou její novely.

### 3.9 Další náležitosti

Dle ustanovení § 104 odst. 2 zákona o obcích podepisuje právní předpisy obce starosta spolu s místostarostou. Na úřední desce obecního úřadu musí být právní

předpis obce vyvěšen minimálně 15 dnů, na jeho originál je nutné poznamenat datum vyvěšení a sněti z úřední desky.

## Otázky a odpovědi

**?** Jaké důsledky na platnost OZV má absence podpisu starosty či místostarosty?

Zvláště v malých obcích je problémem, když právní předpis podepíše jen starosta či místostarosta. Nutno zdůraznit, že i nesprávně podepsaný právní předpis má předpoklad správnosti, a tedy se považuje za platný až do okamžiku jeho zrušení. Teoreticky by se totiž mohlo stát, že odmítnutím podpisu v malých obcích, kde je pouze jeden místostarosta, by si starosta či místostarosta osoboval absolutní právo veta vůči právním předpisům přijatým zastupitelstvem nebo radou. Připojení podpisu dle ustanovení § 104 odst. 2 zákona o obcích je povinností starosty a místostarosty a podpisem vyjadřují jen formální správnost textu právního předpisu s tím, jak byl přijat zastupitelstvem obce. Svévolné odepření podpisu nemůže vést k omezení obce v oblasti vydávání právních předpisů<sup>5</sup>. Pokud obec žádného místostarostu nemá, podpisuje OZV pouze starosta obce.

**?** V jakém pořadí podepisují OZV starosta a místostarosta?

Protože jsou pod právním předpisem obce podepsáni dva představitelé obce, měla by se v pořadí podpisu respektovat významnost jejich funkce. Platí, že čestné místo je v případě podpisů umístěných pod sebou první a v případě podpisů umístěných vedle sebe na pravé straně. Přednost bude mít starosta před místostarostou a první místostarosta před dalším místostarostou. Pořadí podpisů však nemá jakýkoli vliv na platnost či účinnost OZV. Jedná se jen o určitý zdvořilostní princip.

**?** Existuje povinnost opatřit OZV razítkem obce?

Žádný právní předpis neukládá obcím opatřit OZV razítkem obce. Obce mohou v souladu s ustanovením § 111 odst. 5 zákona o obcích používat razítka obce v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem. Z uvedeného vyplývá, že pokud se obec rozhodne opatřit OZV razítkem, lze tak učinit, ale musí se jednat výhradně o razítko obce, používané při výkonu samostatné působnosti (s uvedením slova „obec“).

<sup>5</sup> Nález č. 120/1996 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu (č. 294/1996 Sb., Pl. ÚS 1/96): Skutečnost, že napadenou obecně závaznou vyhláškou podepsal místostarosta, i když starosta nebyl přítomen a podpis odmítl pro nesouhlas s obsahem obecně závazné vyhlášky, nebrání uznat takový postup za zákonný. Nedostatky v podpisech neovlivňují platnost obecně závazné vyhlášky.

## Je možno na OZV umístit kulaté razítko s malým státním znakem?

Užívání malého státního znaku a úředního razítka s malým státním znakem upravuje zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění. Z ustanovení § 5 vyplývá, že malý státní znak užívají oprávněné osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) až t) tohoto zákona, obce pak dle § 2 odst. 1 písm. f) citovaného zákona, a to na rozhodnutích a jiných listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných při výkonu státní moci, který jim byl svěřen zákonem nebo na základě zákona. Jedná se tedy o listiny vyhotovované v souvislosti s plněním úkolů v rámci přenesené působnosti. OZV jsou však vydávány v rámci samostatné působnosti obcí. Použití úředního razítka s malým státním znakem obce, byť nezpůsobuje rozpor OZV se zákonem, tak odporuje § 5 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění.

## 4. OBLASTI MOŽNÉ ÚPRAVY

Ústava ČR nevyžaduje přímé zákonné zmocnění pro vydávání obecně závazných vyhlášek, přesto jsou v některých zákonech tato zmocnění obsažena. Ze zákonných ustanovení, která výslovně předvídají možnost vydat OZV obce v její samostatné působnosti, lze uvést zejména následující:

- a) **§ 10 písm. a) zákona o obcích:** obec může OZV stanovit povinnosti k *zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku*; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochrannou bezpečností, zdravím a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány;
- b) **§ 10 písm. b) zákona o obcích:** obec může OZV stanovit povinnosti pro *pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků*, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku;
- c) **§ 10 písm. c) zákona o obcích:** obec může OZV stanovit povinnosti k *zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství*, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce souvisejících potřebám veřejnosti;
- d) **§ 130 zákona o obcích:** územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry *statutem*, který je vydán formou OZV;



- e) **zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně**, ve znění pozdějších předpisů - § 29 odst. 1 písm. o): obec vydává OZV *požární řád obce* a stanoví *podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích*, kterých se zúčastní větší počet osob;
- f) **zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích**, ve znění pozdějších předpisů - § 14 odst. 1, 2: obec stanoví OZV *místní poplatky*, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnosti, úlevy a případné osvobození od poplatků; u poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství;
- g) **zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii**, ve znění pozdějších předpisů - § 1 odst. 1: obec zřizuje a zrušuje OZV *obecní policii*;
- h) **zákon č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění doplňuje a upravuje občanský zákoník**, ve znění pozdějších předpisů - § 3 odst. 2: obec může OZV stanovit podrobnější *kriteria pro určení pořadí žádostí o bytovou náhradu*;
- i) **zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání**, ve znění pozdějších předpisů - § 13b odst. 2: obec může OZV stanovit *trvalé označování všech psů v obci a evidenci jejich chovatelů*; § 24 odst. 2: obec může OZV upravit *pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství* a vymezit prostory pro volné pobíhání psů;
- j) **zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí**, ve znění pozdějších předpisů - § 4 odst. 1 písm. v): obec může *osvobodit pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů od daně z nemovitostí*; § 6 odst. 4, § 11 odst. 3: obec může OZV *zvýšit koeficient u daně z nemovitostí*; § 12: obec může stanovit *místní koeficient* pro výpočet daně z nemovitostí; § 17a odst. 1: obec může při řešení důsledků živelních pohrom zcela nebo částečně *osvobodit od daně z nemovitostí na svém území OZV nemovitosti dotčené živelní pohromou*;
- k) **zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě**, ve znění pozdějších předpisů - § 21b odst. 1: obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou stanovit řidiči taxislužby jako podmínku pro zahájení nebo nabízení přepravy na území obce povinnost prokázat zkouškou znalosti místopisu, obsluhy taxametry nebo právních předpisů upravujících provozování taxislužby a ochranu spotřebitele a mít při provozování taxislužby na území obce u sebe osvědčení o složení zkoušky a stanovit způsob provádění zkoušky, dobu platnosti a vzor osvědčení o složení zkoušky. Osvědčení o složení zkoušky je veřejnou listinou; § 21b odst. 2: obec je oprávněna stanovit obecně závaznou vyhláškou pro stanoviště vozidel taxislužby zřízených obcí podmínky užívání stanoviště a provozní řád upravující v souladu s místními podmínkami pravidla provozu na stanovišti;

- l) **zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku** a o změně některých zákonů (**zákon o oceňování majetku**), ve znění pozdějších předpisů - § 33 odst. 2: obec mohou v rozsahu a za podmínek uvedených v § 10 stanovit OZV *ceny stavebních pozemků v cenových mapách*;
- m) **zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví**, ve znění pozdějších předpisů - § 96: obec může OZV nařídit pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění *provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace*;
- n) **zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech** a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 10a: obec může stanovit OZV obce *systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce*; § 17 odst. 2: obec může stanovit OZV obce *systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem*; § 17a odst. 1: obec může OZV stanovit a vybírat *poplatek za komunální odpad* vznikající na jejím území;
- o) **zákon č. 256/2001 Sb., o pohřbivnictví** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 4 odst. 4: obec může OZV upravit *způsob a podmínky převozu a přechodného uložení zemřelých*;
- p) **zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu** a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů - § 9 odst. 11: obec může vydat OZV, kterou upraví *způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod* podle místních podmínek; § 20 odst. 4: obec může stanovit OZV úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě, včetně druhu stanovení pevné složky;
- q) **zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší**, ve znění pozdějších předpisů - § 16 odst. 5: obec může vyhláškou stanovit podmínky pro *spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění podle jiného právního předpisu*, při stanovení podmínek nebo zákazu obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, úrovni znečištění ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby; § 14 odst. 1: *ve zvláště chráněných územích, lázeňských místech, nebo pokud došlo k překročení některého z imisních limitů uvedených v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, může obec na svém území, nebo jeho části, stanovit vyhláškou zónu s omezením provozu motorových silničních vozidel (dále jen „nízkoemisní zóna“) postupem podle tohoto zákona a prováděcích právních předpisů*,
- r) **zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů - § 178 odst. 2 písm. b), c): je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, stanoví obec OZV školské obvody, je-li na území svazku obcí jedna základní

škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí OZV příslušnou část školského obvodu;

- s) **zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami**, ve znění pozdějších předpisů - § 9a: obec může OZV dočasně nebo trvale *zakázat kouření* na veřejně přístupných dětských hřištích, veřejně přístupných sportovištích nebo ve vnitřních prostorách budov určených pro pořádání sportovních, kulturních a společenských akcí anebo na sportovních, kulturních a společenských akcích, pokud jsou tato místa nebo akce určeny nebo vyhrazeny osobám mladším 18 let; § 13: v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu může obec OZV *omezit nebo zakázat* v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech *prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů*.
- t) **zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením**, ve znění pozdějších předpisů - § 20 odst. 3: *obce mohou pro účely vedení technické mapy obce stanovit obecně závaznou vyhláškou a) obsah technické mapy nad rámec základního obsahu technické mapy obce, b) povinnost vlastníka stavby ohlásit a doložit změny týkající se obsahu technické mapy obce, c) podmínky zpracování a předávání geodetické části dokumentace skutečného provedení stavby při plnění povinnosti stanovené podle písmene b).*

Podrobnější a kompletní informace k oblastem, které mohou obce regulovat formou OZV (oblasti podrobně v příloze č. 1), jsou k dispozici na internetových stránkách odboru [www.mvcr.cz/odk](http://www.mvcr.cz/odk) v sekci 3. **Metodická pomoc obcím (vzory právních předpisů, přehled zákonných zmocnění atp.)** a rubrice **Metodické materiály k zákonným zmocněním pro vydávání obecně závazných vyhlášek**.

Schema postupu:

[www.mvcr.cz/odk/](http://www.mvcr.cz/odk/)

→ Metodická pomoc obcím

→ Metodické materiály k zákonným zmocněním pro vydávání obecně závazných vyhlášek.

U každého metodického materiálu k obecně závazné vyhlášce jsou následující soubory k využití:

1. Znění zákonného zmocnění
2. Související právní předpisy
3. Vzor obecně závazné vyhlášky
4. Stanovisko k zákonnému zmocnění
5. Související nástroje regulace
6. Související judikatura.

## **5. DOHLED NAD DODRŽOVÁNÍM OZV**

Obec by při snaze regulace určitého problému měla vždy řádně zvážit, zda ne-  
ze danou problematiku řešit pomocí obecných právních předpisů, např. pomocí  
přestupkového zákona, a zda je regulace problému formou OZV opravdu nutná.  
Obec má sice pravomoc OZV vydat, otázkou však zůstává, zda má dostatečné  
personální a finanční zdroje na to, aby dodržování OZV zabezpečovala. OZV totiž  
zavazuje nejen její adresáty, ale také obec samotnou, které následně vzniká po-  
vinnost dodržování OZV ze strany jejich adresátů kontrolovat a případné porušení  
sankcionovat.

Ve většině případů dochází při porušení povinností stanovených v OZV fyzic-  
kou osobou ke spáchání přestupku, při porušení povinnosti stanovené OZV práv-  
nickou nebo fyzickou osobou, která je podnikatelem, se nejedná o přestupek, ale  
o správní delikt.

## **6. DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM A OBSAHEM OZV**

Dozor nad vydáváním a obsahem OZV obcí vykonává na základě § 123 záko-  
na o obcích Ministerstvo vnitra, a to prostřednictvím odboru dozoru a kontroly  
veřejné správy.

### **6.1 Zasílání OZV Ministerstvu vnitra**

Obce mají dle ustanovení § 12 odst. 6 zákona o obcích povinnost zaslat OZV  
Ministerstvu vnitra neprodleně po dni jejího vyhlášení, tj. jejího vyvěšení na úřed-  
ní desce obecního úřadu. Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb.,  
o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozděj-

ších předpisů, je obec povinna zasílat OZV Ministerstvu vnitra prostřednictvím datové schránky.

## Otázky a odpovědi

**?** Má obec povinnost zaslat schválenou OZV kromě Ministerstva vnitra také nějakému dalšímu subjektu? Pokud ano, jakých OZV se to týká a komu se zasílají?

Obce mají dle ustanovení § 12 odst. 6 zákona o obcích povinnost zaslat každou schválenou OZV Ministerstvu vnitra neprodleně po dni jejího vyhlášení. Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, je obec povinna zasílat OZV Ministerstvu vnitra prostřednictvím datové schránky. OZV regulující provozování loterií se navíc zasílají Ministerstvu financí. I když zákon č. 202/1990 o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“) ukládá tuto povinnost pouze pro OZV vydané podle ustanovení § 50 odst. 4 zákona o loteriích, Ministerstvo vnitra doporučuje, s ohledem na totožný cíl regulace, zasílat Ministerstvu financí rovněž regulace provedené podle obecného zmocnění § 10 písm. a) zákona o obcích. OZV o stanovení cen stavebních pozemků v cenových mapách současně s jejich vyhlášením Ministerstvu financí k uveřejnění v Cenovém věstníku a OZV stanovující koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí, je obec povinna zaslat správci daně do pěti kalendářních dnů ode dne nabytí její platnosti. Při vydání OZV o stanovení zóny s omezením provozu motorových vozidel na území obce (podle § 14 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) je obec povinna zaslat Ministerstvu životního prostředí informaci o vydání OZV nejpozději 1 měsíc od jejího vyhlášení.

**?** Kdy je obec povinna zaslat OZV Ministerstvu vnitra?

Ustanovení § 12 odst. 6 zákona o obcích ukládá obci povinnost zaslat OZV Ministerstvu vnitra neprodleně po dni jejího vyhlášení. Obec by tak měla učinit již po schválení právního předpisu a ne až po nabytí platnosti, či dokonce účinnosti, neboť jen tak je možné využít legisvakanci lhůtu pro nápravu nedostatků. Vlastní lhůta pro zaslání je stanovena jako neprodleně, což lze definovat z právní praxe do tří pracovních dnů.

**?** Je obec povinna zasílat Ministerstvu vnitra rovněž nařízení obce?

V případě nařízení obce mají obce dle ustanovení § 12 odst. 6 zákona o obcích povinnost zaslat jej neprodleně po dni jeho vyhlášení krajskému úřadu.

## Musí obec zasílat OZV také na krajský úřad?

Ne, obec nezasílá OZV na krajský úřad. Dle § 12 odst. 6 zákona o obcích obec zašle OZV neprodleně po dni jejího vyhlášení Ministerstvu vnitra. Krajskému úřadu obec zasílá pouze nařízení obce, a to neprodleně po dni jeho vyhlášení.

## 6.2 Postup Ministerstva vnitra po obdržení OZV

Ministerstvo vnitra posoudí soulad zasláné OZV s právními předpisy a vypracuje její právní rozbor. V případě, kdy Ministerstvo vnitra konstatuje rozpor OZV se zákonem nebo jiným právním předpisem, požádá na základě právního rozboru OZV příslušnou obec o zjednání nápravy a poskytne jí za tímto účelem potřebnou metodickou pomoc. Není-li obec ochotna zjednat nápravu, přistupuje Ministerstvo vnitra k použití represivních dozorových opatření dle § 123 a násl. zákona o obcích, tj. nejprve oficiálně vyzve obec k nápravě. Pokud obec nápravu v zákonné 60 denní lhůtě nezjedná, zahájí Ministerstvo vnitra správní řízení, jehož výsledkem je pozastavení účinnosti OZV (či pouze některých jejích ustanovení) a následné podání návrhu na její zrušení (či pouze některých jejích ustanovení) Ústavnímu soudu. Je-li OZV ve zřejmém rozporu s lidskými právy a základními svobodami, může Ministerstvo vnitra pozastavit účinnost OZV bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Nesouhlasí-li obec s konstatováním Ministerstva vnitra, že je OZV v rozporu se zákonem, může proti jeho rozhodnutí o pozastavení účinnosti OZV podat rozklad ministrovi vnitra.

O tom, zda je konkrétní OZV v rozporu se zákonem, závazně rozhoduje pouze Ústavní soud, Ministerstvo vnitra toliko pozastavuje účinnost.

## 6.3 Metodická pomoc ze strany Ministerstva vnitra

Základem dozorové činnosti Ministerstva vnitra je metodická činnost, zejména preventivní působení a pomoc obcím za účelem předcházení pochybením, kterých se mohou při výkonu své samostatné působnosti dopustit, a nápravy již zjištěných pochybení.

Pokud obec zvažuje vydání OZV, může se obrátit na Ministerstvo vnitra se žádostí o metodickou pomoc. Nejvhodnější je kontaktovat územní pracoviště odboru dozoru a kontroly v příslušném krajském městě.

Jedná se o tato územní pracoviště:

- Praha
- České Budějovice
- Plzeň
- Karlovy Vary
- Ústí nad Labem
- Hradec Králové

- Liberec
- Pardubice
- Jihlava
- Brno
- Olomouc
- Zlín

Kontakty na jednotlivá územní pracoviště včetně plánu konzultačních dnů jsou zveřejněny na naší internetové adrese [www.mvcr.cz/odk/](http://www.mvcr.cz/odk/) v sekci „Kontakty na odbor včetně plánu konzultačních dnů“.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy všechny poznatky ze své činnosti zveřejňuje a publikuje na svých webových stránkách [www.mvcr.cz/odk/](http://www.mvcr.cz/odk/) formou výkladových stanovisek, komplexních metodických materiálů a dalších dokumentů (např. vzorů obecně závazných vyhlášek), které jsou průběžně aktualizovány.

## **7. ČASTÁ POCHYBENÍ**

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra se při své dozоровé a metodické činnosti setkává v případech OZV, pomineme-li jejich obsah, nejčastěji s následujícími nedostatky:

- a) číselná řada evidence právních předpisů není uzavírána koncem každého kalendářního roku,
- b) obec v evidenci neuvádí již zrušené právní předpisy,
- c) právní předpisy vydané obcí a jejich evidence není přístupná na obecním úřadu každému,
- d) změny OZV jsou prováděny pouze formou usnesení a nikoliv OZV,
- e) OZV obce nebyly zaslány Ministerstvu vnitra, popř. byly zaslány, ale nikoliv neprodleně po vyhlášení (tj. po vyvěšení na úřední desce obecního úřadu).

Obec má povinnost vést evidenci právních předpisů, které vydala, v rozsahu dle § 12 odst. 4 zákona o obcích, v samostatném přehledu obsahujícím všechny zákonem stanovené náležitosti.

Právní předpisy obce (OZV a nařízení obce) se označují pořadovými čísly (jedna číselná řada pro oba typy právních předpisů obce). Evidenci je třeba uzavírat vždy na konci kalendářního roku, tj. v novém roce přijaté předpisy označovat opět od čísla 1 a číselnou řadu dodržovat (tj. vzestupně číslovat všechny přijaté právní předpisy obce). Evidenci je třeba pravidelně aktualizovat a v případě zrušení právního předpisu je nutno tuto skutečnost zaznamenat v příslušné kolonce evidenci, nikoli údaj o tomto zrušeném právním předpisu obce vymazat.

Všechny právní předpisy vydané obcí a jejich evidence musí být každému pří-

stupny u obecního úřadu v obci, která je vydala, a taktéž musejí být zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Změny OZV je nezbytné provádět opět formou OZV. Je přitom třeba používat terminologii vycházející z legislativně-technické praxe pro tvorbu právních předpisů, tj. v daném případě změny nebo doplnění OZV vydat novou OZV označenou „obecně závazná vyhláška č. ..., kterou se mění/ruší obecně závazná vyhláška č. ...(název)“.

Obec má na základě § 12 odst. 6 zákona o obcích povinnost neprodleně po dni jejího vyhlášení (tj. prvnímu dnu vyvěšení na úřední desce) zaslat OZV Ministerstvu vnitra jakožto dozorovému orgánu.

Co se týče nejčastějších pochybení v OZV po obsahové stránce, se kterými se Ministerstvo vnitra v rámci své dozorové činnosti setkává, lze uvést dle jednotlivých oblastí následující.

## **Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích**

### **Obecně**

#### **Omezování formy ohlašovací povinnosti**

Problematika formy ohlašovací povinnosti je upravena v § 71 odst. 1 daňového řádu, dle kterého podání lze učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou, která je podepsána uznávaným elektronickým podpisem, nebo která je odeslána prostřednictvím datové schránky. Jelikož je problematika formy ohlašovací povinnosti již stanovena zákonem, obec není oprávněna obecně závaznou vyhláškou formu ohlašovací povinnosti omezovat, například stanovit pouze písemnou formu ohlášení.

#### **Omezování způsobu úhrady místního poplatku**

Způsoby placení místního poplatku jsou uvedeny v § 163 odst. 3 daňového řádu, dle kterého lze poplatek platit:

- a) bezhotovostním převodem z účtu vedeného u poskytovatele platebních služeb na příslušný účet správce daně,
- b) v hotovosti
  1. prostřednictvím poskytovatele platebních služeb nebo poštovním poukazem na příslušný účet správce daně,
  2. úřední osobě pověřené přijímat tyto platby, přičemž součet plateb na všechny druhy daně za jeden daňový subjekt nesmí v průběhu jednoho kalendářního dne u jednoho správce daně přesáhnout částku 500 000 Kč,
  3. šekem, jehož proplacení je zajištěno poskytovatelem platebních služeb,



4. daňovému exekutorovi, jde-li o platbu při daňové exekuci, a
  5. oprávněně úřední osobě, jde-li o platbu pořádkové pokuty,
- c) kolkovými známkami, stanoví-li tak zákon,
- d) přeplatkem na jiné dani.

Je pak na poplatkovém subjektu, jaký způsob úhrady poplatku si ze zákonem stanovených možností zvolí. Obec tedy nemůže obecně závaznou vyhláškou omezit práva poplatkového subjektu na výběr jednoho ze způsobů placení stanovených zákonem a stanovit například, že poplatek lze platit pouze v hotovosti či pouze převodem na účet. V obecně závazné vyhlášce mohou být pouze uvedeny podrobnosti k určitým způsobům placení, například informace o čísle bankovního účtu a bance, u které je příslušný účet veden.

### **Stanovení odlišné lhůty pro ohlášení změn než stanoví zákon**

V případech stanovení lhůty pro ohlášení vzniku a zániku poplatkové povinnosti je na obci, jakou lhůtu v obecně závazné vyhlášce stanoví. Jiná situace je však v případech lhůty pro ohlášení změny údajů uvedených v prvotním ohlášení. Podle § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích, dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátcé povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala. Zde je tedy lhůta stanovena přímo zákonem a obce nejsou obecně závaznou vyhláškou oprávněny tuto zákonnou lhůtu měnit, ať již zkracovat či prodlužovat.

### **Upravování okamžiku vzniku a zániku poplatkové povinnosti odlišně od zákonem stanovené doby (tj. prodlužování platební povinnosti)**

Z ustanovení zákona o místních poplatcích u jednotlivých poplatků vyplývá, kdy v případě konkrétního místního poplatku dochází ke vzniku či zániku poplatkové povinnosti. Obce nejsou oprávněny obecně závaznými vyhláškami dobu poplatkové povinnosti prodlužovat, například vázáním zániku poplatkové povinnosti na splnění ohlašovací povinnosti.

### **Zavádění možnosti snížení nebo prominutí poplatku na základě individuální žádosti**

Podle § 16 zákona o místních poplatcích účinného do 31. prosince 2010 mohl správce poplatku na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti poplatků nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout. Toto ustanovení bylo k 1. lednu 2011 zrušeno zákonem č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu. V současné době zákon o místních poplatcích a ani daňový řád prominutí poplatku neumožňuje. Rovněž obec není oprávněna tuto pravomoc správci poplatku obecně závaznou vyhláškou založit, jelikož by tím regulovala výkon přenesené působnosti. Z těchto důvodů nelze v obecně závazných vyhláškách stanovit, že je správce poplatku (obecní úřad) oprávněn na základě žádosti poplatků nebo jeho část prominout.

## **Omezování důkazních prostředků pro prokázání vzniku nároku na osvobození či úlevu od poplatku**

Problematika dokazování je upravena daňovým řádem, přičemž dle § 93 odst. 1 daňového řádu lze jako důkazních prostředků užít všech podkladů, jimiž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně a které nejsou získány v rozporu s právním předpisem, a to i těch, které byly získány před zahájením řízení. Jde zejména o tvrzení daňového subjektu, listiny, znalecké posudky, svědecké výpovědi a ohledání věci.

Obec není oprávněna obecně závaznou vyhláškou důkazní prostředky stanovené zákonem omezovat, například stanovit konkrétní dokumenty, kterými je třeba nárok na osvobození prokázat.

## **Nestanovení výše paušální částky**

U poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity a za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst může být stanovena paušální částka poplatku. V souladu s § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích je stanovení konkrétní výše paušální částky svěřeno do pravomoci obce, tj. do její samostatné působnosti. Stanovení paušální částky poplatku je tedy vždy předmětem obecně závazné vyhlášky, kterou vydává v samostatné působnosti zastupitelstvo obce. Paušální částku poplatku tak nelze stanovit ad hoc, ale jen zastupitelstvo obce může v OZV rozhodnout o stanovení konkrétní výše paušální částky poplatku.

V rozporu se zákonem tak budou například formulace „obecní úřad může stanovit poplatek paušální částkou“ či „obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou“ bez toho, aby byla paušální částka v obecně závazné vyhlášce stanovena.

## **Místní poplatek ze psů**

### **Určení poplatníka neodpovídajícího zákonu o místních poplatcích**

Podle § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích poplatek ze psů platí držitel psa. Obce nejsou oprávněny obecně závaznou vyhláškou upravovat osobu poplatníka odchylně od zákona, například stanovením, že poplatníkem je vlastník psa.

### **Podmínění užití zvýhodněné sazby u poživatelé sirotčího důchodu okolností, že se jedná o jediný zdroj příjmů takového poživatelé**

Sazba poplatku ze psů činí dle § 2 odst. 3 zákona o místních poplatcích až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok. Z uvedeného vyplývá, že podmínka jediného zdroje pří-

jmů se na poživatele sirotčího důchodu jako jediného z vyjmenovaných důchodů nevztahuje a z tohoto důvodu nemůže obec obecně závaznou vyhláškou tuto podmínku pro užití zvýhodněné sazby stanovit.

### **Podmiňování přiznání nároku na osvobození vyplývající ze zákona splněním dalších podmínek**

Podle § 2 odst. 2 je od poplatku ze psů osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis. Pro tento okruh osvobozených poplatníků nemůže být obecně závaznou vyhláškou stanoveno splnění dalších podmínek pro přiznání nároku na osvobození, neboť tyto osoby jsou od poplatku osvobozeny přímo ze zákona a obec tedy nemůže těmto osobám osvobození od poplatku žádným způsobem podmiňovat.

## **Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt**

### **Rozšiřování údajů uváděných v evidenční knize**

Podle § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích je ubytovatel povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl.

Náležitosti evidenční knihy již jsou tedy stanoveny zákonem a obec není oprávněna obecně závaznou vyhláškou tyto náležitosti rozšiřovat o další údaje, například datum narození, rodné číslo apod.

### **Předkládání evidenční knihy ke kontrole správci poplatku**

Povinnosti týkající se evidenční knihy jsou stanoveny v § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích, přičemž je zde stanovena pouze povinnost evidenční knihu vést v určité podobě. Jelikož je problematika evidenční knihy stanovena již zákonem, nemůže obec v souvislosti s evidenční knihou stanovovat další povinnosti nad rámec zákona. Nelze tedy obecně závaznou vyhláškou stanovit ubytovateli povinnost, aby v určitých termínech předkládal evidenční knihu ke kontrole. Stanovení předmětné povinnosti by mohlo být rovněž i zásahem do výkonu přenesené působnosti správcem poplatku.

## **Místní poplatek za užívání veřejného prostranství**

### **Zavádění místního poplatku za další způsoby užívání veřejného prostranství, než které uvádí zákon o místních poplatcích**

Poplatek za užívání veřejného prostranství se dle § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Obec není oprávněna obecně závaznou vyhláškou druhu užívání veřejného prostranství, které podléhají poplatku, rozšiřovat. Nelze tedy zpoplatnit užívání veřejného prostranství například pro společenské a obdobné akce, umístění autovraku na veřejném prostranství apod.

### **Neurčité vymezení zpoplatňovaného veřejného prostranství**

Z ustanovení § 14 odst. 2 věty druhé zákona o místních poplatcích vyplývá, že obec je v obecně závazné vyhlášce povinna určit místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství. Zpoplatnění se nemusí týkat všech veřejných prostranství. Pro účely zpoplatnění je proto nezbytné, aby obec v obecně závazné vyhlášce jednoznačně vymezila veřejná prostranství, jež jsou předmětem místního poplatku. Obec musí v souladu s judikaturou Ústavního soudu (např. nález sp. zn. Pl. ÚS 1/05) provést přesnou specifikaci veřejných prostranství pro zvláštní užívání uvedením názvu místa nebo jiným způsobem blíže charakterizovat jejich umístění v obci, aby byla vyloučena jejich záměna a současně aby nebyla narušena právní jistota občanů. Z tohoto důvodu je specifikování míst například pouhým převzetím definice veřejného prostranství z § 34 zákona o obcích, dle kterého jsou veřejným prostranstvím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru, nedostatečné. Rovněž nelze při určování míst používat neurčité pojmy jako například „před“, „v okolí“ apod.

### **Stanovení sazby poplatku nad rámec zákona**

Maximální sazby poplatku za užívání veřejného prostranství jsou stanoveny v § 4 odst. 4 zákona o místních poplatcích, dle kterého sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí až 10,-Kč za každý i započatý m<sup>2</sup> užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek.

Nad rámec těchto sazeb není obec oprávněna obecně závaznou vyhláškou

poplatek stanovit. Nejčastěji jsou sazby poplatku stanovovány nad rámec zákona (10,- Kč) u umístění dočasných staveb sloužících k poskytování prodeje (zde je třeba odlišovat od prodejních zařízení, kde je maximální částka 100,- Kč) a umístění zařízení cirkusů.

### **Stanovení paušální částky**

V případě poplatku za užívání veřejného prostranství může obec na základě § 4 odst. 4 zákona o místních poplatcích stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou. Obec není s ohledem na toto ustanovení oprávněna stanovit paušální částky za jiné období, například za den či čtvrtletí.

## **Místní poplatek ze vstupného**

### **Stanovení povinnosti předkládat ke kontrole vstupenky**

Obce často v obecně závazných vyhláškách o místním poplatku ze vstupného poplatníkovi ukládají poplatníkovi povinnost před konáním akce předložit správcí poplatku k orazítkování vstupenky a po skončení akce předložit neprodané vstupenky. Uložení takové povinnosti je nad rámec povinností, které je v této souvislosti podle zákona o místních poplatcích i daňového řádu v rámci ohlašovací či registrační povinnosti možné uložit. Není navíc stanoveno, že je povinností pořadatele vydávat oproti zaplacenému vstupnému vstupenku. Konají se také akce, kde se zaplacení vstupného dokládá jiným způsobem.

## **Místní poplatek z ubytovací kapacity**

### **Rozšiřování údajů uváděných v evidenční knize**

Ubytovatel je povinen podle § 7 odst. 3 zákona o místních poplatcích vést evidenční knihu obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, přičemž je zde uvedeno v závorce ustanovení § 3 odst. 4 o místních poplatcích, s výjimkou údaje o účelu pobytu. Podle § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích je ubytovatel povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Náležitosti evidenční knihy již jsou tedy stanoveny zákonem a obec není oprávněna obecně závaznou vyhláškou tyto náležitosti rozšiřovat o další údaje. V případě tohoto poplatku se často jedná o uvedení účelu pobytu, kdy obec do obecně závazné vyhlášky přebírájí doslovně § 3 odst. 4 zákona o místních poplatcích.

### **Předkládání evidenční knihy ke kontrole správcí poplatku**

Povinnosti týkající se evidenční knihy jsou stanoveny v § 7 odst. 3 zákona o místních poplatcích, přičemž je zde stanovena pouze povinnost evidenční kni-

hu vést v určité podobě. Jelikož je problematika evidenční knihy stanovena již zákonem, nemůže obec v souvislosti s evidenční knihou stanovovat další povinnosti nad rámec zákona. Nelze tedy obecně závaznou vyhláškou stanovit ubytovateli povinnost, aby v určitých termínech předkládal evidenční knihu ke kontrole. Stanovení předmětné povinnosti by mohlo být rovněž i zásahem do výkonu přenesené působnosti správcem poplatku.

## **Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů**

### **Definování poplatníka poplatku v rozporu se zákonem**

Toto pochybení se začalo objevovat ve velké míře až v nedávné době díky novele zákona o místních poplatcích č. 174/2012 Sb., kterou došlo od poplatkového období roku 2013 k velké změně úpravy tohoto poplatku, přičemž došlo i ke změně úpravy poplatníka poplatku. Obce často tuto změnu v obecně závazných vyhláškách nezohledňují a poplatníka poplatku definují dle předchozí právní úpravy.

Dle současné právní úpravy podle § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí

- a) fyzická osoba,
  1. která má v obci trvalý pobyt,
  2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,
  3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,
  4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,
- b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

Obce nejsou oprávněny obecně závaznými vyhláškami okruh poplatníků rozšiřovat či jej měnit.

### **Stanovení sazby poplatku v rozporu se zákonem**

Sazbu poplatku tvoří dle § 10b odst. 4 zákona o místních poplatcích:

- a) částka až 250 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok a
- b) částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok.

Sazba poplatku musí být tedy stanovena v souladu s tímto ustanovením zákona. V rozporu se zákonem tak je například stanovení sazby jednou částkou bez rozdělení na uvedené složky, stanovení částky nad rámec limitu uvedeného u jednotlivých složek poplatku dle písm. a/ (max. 250 Kč) a b/ (max. 750 Kč) či stanovení částky dle písm. b) vyšší, než vyjde rozúčtování nákladů na poplatníka (rozúčtování vyjde 450 Kč na poplatníka, obec stanoví částku 600 Kč).

### **Rozúčtování nákladů předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu v rozporu se zákonem**

Podle § 10b odst. 4 písm. b) zákona o místních poplatcích tvoří sazbu poplatku částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750 Kč za poplatníka a kalendářní rok.

V souladu s tímto ustanovením zákona pak obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na poplatníka. Při rozúčtování je tedy třeba vycházet pouze z nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu a tyto náklady je třeba rozpočítat na všechny poplatníky. Nelze tedy při rozúčtování vycházet z nákladů na sběr a svoz veškerého komunálního odpadu (tedy včetně tříděného), rozúčtování provádět pouze na některou skupinu poplatníků (např. pouze na osoby s trvalým pobytem v obci) či od celkového počtu poplatníků, na které se náklady rozúčtovávají, odpočítat osoby osvobozené od poplatku. Často se rovněž stává, že obec provádějí rozúčtování na poplatníky dle předchozí právní úpravy.

## **Poplatek za komunální odpad dle § 17a zákona o odpadech**

### **Kombinace způsobů úhrady za provoz systému nakládání s komunálním odpadem a způsobů stanovení sazeb poplatku**

Podle § 17a odst. 1 zákona o odpadech poplatek za komunální odpad nelze stanovit současně s místním poplatkem za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona. Z § 17 odst. 5 zákona o odpadech vyplývá, že vybírá-li obec úhradu na základě smlouvy, nemůže stanovit poplatek za komunální odpad podle § 17a ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona. Dále pak dle § 17a odst. 5 zákona o odpadech se maximální výše poplatku stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání

s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. Dle tohoto ustanovení může obec stanovit sazby poplatku podle počtu a objemu nádob připadajících na nemovitost nebo na uživatele bytu (tedy na osobu). Je však třeba, aby si obec jednu variantu vybrala, nelze je kombinovat.

S ohledem na výše uvedené nemůže obec kombinovat způsoby úhrady za systém nakládání s komunálním odpadem a způsoby stanovení sazby poplatku. Nelze tedy obecně závaznou vyhláškou například stanovit fyzickým osobám s (trvalým) pobytem v obci sazbu za osobu a fyzickým osobám vlastnícím v obci rekreační objekt sazbu dle počtu a objemu nádob připadajících na nemovitost. Stejně tak nelze stanovit osobám s pobytem v obci sazbu dle počtu a objemu nádob připadajících na nemovitost a fyzickým osobám vlastnícím v obci rekreační objekt sazbu na nemovitost bez ohledu na objem a počet nádob na ni připadajících nebo od těchto osob vybírat úhradu na základě smluv.

### **Vztažení poplatku na podnikající fyzické osoby a právnické osoby**

Na základě § 17a odst. 1 zákona o odpadech může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad vznikající na jejím území. Podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona o odpadech je komunálním odpadem veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Z uvedeného vyplývá, že podnikající fyzické osoby a právnické osoby neprodukují komunální odpad a z tohoto důvodu jim nemůže být poplatek za komunální odpad stanoven.

## **Obecně závazné vyhlášky o systému nakládání s komunálním odpadem**

### **Možnost stanovení třídění komunálního odpadu nad rámec obecně závazné vyhlášky**

Obec je oprávněna stanovit systém třídění komunálního odpadu na základě § 17 odst. 2 zákona o odpadech obecně závaznou vyhláškou, kterou schvaluje zastupitelstvo obce. Jinou formou a ani jiný orgán obce není oprávněn systém třídění stanovit případně systém stanovený obecně závaznou vyhláškou doplňovat.

V této souvislosti tedy nelze obecně závaznou vyhláškou stanovit, že se může komunální odpad v obci třídit i na další složky určené obecním úřadem či radou obce.

### **Zavádění norem pro produkci komunálního odpadu**

Obec je podle § 17 odst. 3 zákona o odpadech povinna určit místa, kam mo-



hou fyzické osoby odkládat komunální odpad, který produkují, a zajistit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat nebezpečné složky komunálního odpadu. Z uvedeného vyplývá, že je obec povinna určit místa pro veškerý komunální odpad.

V rozporu s uvedeným ustanovením tedy je, pokud obec v obecně závazné vyhlášce stanoví, že od osob převezme maximálně určené nanormované množství komunálního odpadu (tj. neumožní odložení veškerého komunálního odpadu v rámci systému nakládání s komunálním odpadem).

### **Stanovení zákazu spalovat komunální odpad**

Problematika spalování odpadu je již upravena zákonem o odpadech a zákonem o ochraně ovzduší. Dle § 22 zákona o odpadech lze odpady spalovat, jen jsou-li splněny podmínky stanovené právními předpisy o ochraně ovzduší a o hospodaření energií. Jelikož se jedná o problematiku vyhrazenou zákonné úpravě, nemohou ji obce v obecně závazných vyhláškách upravovat. Obec může obecně závaznou vyhláškou pouze na základě § 16 odst. 5 zákona o ochraně ovzduší stanovit podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění podle jiného právního předpisu.

### **Úprava nakládání s pneumatikami**

Obec může na základě § 17 odst. 2 zákona o odpadech stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území včetně jejich biologicky rozložitelné složky a systému nakládání se stavebním odpadem. Obce v obecně závazné vyhlášce stanoví jednu ze složek, na které se v obci třídí komunální odpad objemný odpad. V obecně závazné vyhlášce pak definují objemný odpad a jako jeden z příkladů objemného odpadu uvádí „pneumatiky“. Ovšem pneumatiky nemohou být zařazeny do objemného odpadu pro účely obecně závazné vyhlášky, neboť podle § 4 písm. b) zákona o odpadech je komunálním odpadem veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpisu, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Prováděcím právním předpisem je vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů). Dle této vyhlášky jsou pneumatiky zařazené pod bodem 16 „Odpady v tomto katalogu jinak neurčené“, přičemž komunální odpad je vymezen pod bodem 20.

Vzhledem k výše uvedené taxativní úpravě je zřejmé, že pneumatiky komunál-

ním odpadem nejsou a obec nemůže nakládání s nimi v obecně závazné vyhlášce upravovat.

### **Stanovování povinností svozové společnosti**

Ze zákona o odpadech vyplývá, že svozová společnost patří mezi oprávněné osoby ve smyslu § 4 odst. 1 písm. y) zákona o odpadech, jejichž povinnosti jsou stanoveny přímo zákonem o odpadech. Obec tak není oprávněna obecně závaznou vyhláškou těmto osobám ukládat žádné povinnosti.

## **Obecně závazné vyhlášky upravující veřejný pořádek v obci**

### **Zákaz činností, které by mohly narušit veřejný pořádek, na všech veřejných prostranstvích**

V souladu s principem proporcionality obecně platí, že obec by neměla své zákazy s výjimkou prostituce formulovat plošně, ale vždy jen v co nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá, ve vyhlášce vymezená místa, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci. Regulace totiž musí být ve vztahu přísné proporcionality ke sledovanému cíli, přípustnému podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť k plošným zákazům, které je třeba učinit bez ohledu na místní zvláštnosti, slouží primárně zákon.

### **Regulace činností narušujících veřejný pořádek na hřbitovech**

Dle Ústavního soudu je ustanovení § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ukládající provozovateli veřejného pohřebiště povinnost řídit se řádem pohřebiště, ve kterém lze upravit povinnosti návštěvníků v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa, ustanovením speciálním ve vztahu k § 10 písm. a) zákona o obcích a tuto problematiku je nutno upravit v řádu veřejného pohřebiště, nikoliv právním předpisem obce.

### **Regulace podomního prodeje**

Obce nemohou obecně závaznými vyhláškami podomní prodej regulovat, jelikož je tato problematika předmětem nařízení vydaného v přenesené působnosti. Dle § 18 odst. 1 živnostenského zákona může obec vydat nařízením tržní řád. Dle § 18 odst. 3 živnostenského zákona může obec v tržním řádu stanovit, že některé druhy prodeje zboží nebo poskytování služeb prováděné mimo provozovnu v obci nebo její části jsou zakázány, to znamená, že může zakázat podomní prodej v tržním řádu.

## **Obecně závazné vyhlášky stanovící pravidla pro pohyb psů**

### **Nevymezení prostor pro volné pobíhání psů**

Obec může podle § 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že je třeba v obecně závazné vyhlášce vždy vymezit prostory pro volné pobíhání psů a nelze tedy stanovit povinnost mít psa na všech veřejných prostranstvích v obci na vodítku.

### **Stanovení pravidel pro pohyb psů mimo veřejná prostranství**

Podle § 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání může obec obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství. Z uvedeného vyplývá, že na jiných místech, než jsou veřejná prostranství, nemůže obec pravidla pro pohyb psů stanovit. Z tohoto důvodu jsou formulace v obecně závazné vyhlášce, které je možno vykládat šířeji a nikoliv pouze ve vztahu k veřejným prostranstvím (například „na území obce je možno psa vodit pouze na vodítku“, „na území obce se zakazuje volný pohyb psů“) nad rámec zákona.

## **Stanovení školských obvodů**

### **Stanovení území jiné obce jako části školského obvodu**

Dle § 178 odst. 2 písm. c) školského zákona dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu. Každá obec, která je smluvní stranou dohody, tedy na základě uvedeného ustanovení obecně závaznou vyhláškou stanoví část školského obvodu předmětné školy týkající se území této obce, ať již celé nebo například jen její části. Uvedené ostatně vyplývá i z územní působnosti obce, kdy obec nemůže svou právní úpravou přesahovat území své obce a vztahovat ji i na jiné obce.

Pokud tedy obec v obecně závazné vyhlášce uvede, že část školského obvodu jí zřizované základní školy tvoří i území jiné obce je toto v rozporu se zákonem.

## **8. VZORY OZV**

Vzorové OZV jsou k dispozici na adrese [www.mvcr.cz/odk/](http://www.mvcr.cz/odk/) v sekci „Metodická pomoc obcím“ v kapitole „Vzory právních předpisů obcí“. Na závěr této publikace připojujeme vzor tabulky pro evidenci právních předpisů obce.

## 9. MOŽNÉ SANKCE

Porušením povinností stanovených v OZV ze strany fyzických osob dochází zpravidla ke spáchání přestupku proti pořádku ve věcech územní samosprávy (s níže uvedenými výhradami), za který lze uložit dle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, pokutu až do výše 30.000,- Kč. V případě porušení povinností vyplývajících z OZV podnikající fyzickou nebo právnickou osobou se již jedná o správní delikt postižitelný podle ustanovení § 58 odst. 4 zákona o obcích, za který zpravidla lze uložit pokutu až do výše 200.000,- Kč.

V praxi dochází i k případům, kdy jednání, kterým dojde k porušení povinnosti stanovené v OZV, není přestupkem dle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích, ale přestupkem proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona o přestupcích, jehož skutkovou podstatu OZV pouze „konkretizuje“. V takovém případě má pak použití § 47 přestupkového zákona přednost před § 46 odst. 2 tohoto zákona, neboť skutková podstata přestupku proti pořádku v územní samosprávě (§ 46 odst. 2 přestupkového zákona) má dle názoru Ústavního soudu (Pl. ÚS 35/06 Kořenov) subsidiární povahu ke skutkové podstatě přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona.

V případech, kdy je OZV vydána na základě zvláštního zákonného zmocnění a tento zákon sám upravuje postup při nedodržení povinností, jsou pak sankce ukládány podle tohoto zvláštního zákona (viz např. § 27 odst. 1 písm. j) a § 27a odst. 1 písm. g) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů).

Projednáváním přestupků se zabývá zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v ustanoveních § 52 a § 53, když § 52 uvádí, že přestupky projednávají

a) obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí (§ 53 odst. 4),

b) jiné správní orgány, stanoví-li tak zvláštní zákon,

a § 53 upřesňuje postavení obcí v celém procesu následujícím způsobem:

(1) Obce projednávají přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, pokud k jejich projednání nejsou příslušné jiné správní orgány.

(3) Obce mohou jako svůj zvláštní orgán zřizovat komise k projednávání přestupků. Tyto komise jednají a rozhodují v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právnickým vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků;14) usnášejí se většinou hlasů. Stejně podmínky platí, pokud by projednávání přestupků byla pověřena komise rady obce.

(4) V hlavním městě Praze náleží

- a) působnost podle odstavce 1 městským částem s tím, že městským částem přísluší projednávat přestupky proti pořádku ve státní správě jen ve věcech, které jsou jim svěřeny,
- b) působnost podle odstavce 2 úřadům městských částí vymezeným Statutem hlavního města Prahy.

# **PŘÍLOHA Č. 1 – SEZNAM VYDANÝCH METODICKÝCH MATERIÁLŮ (STAV K 1. 6. 2013)**

1. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, o vymezení školských obvodů
2. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje pro stanoviště vozidel taxislužby podmínky pro uzavření smlouvy s právníky nebo fyzickými osobami o užívání stanoviště, podmínky užívání stanoviště a Provozní řád upravující v souladu s místními podmínkami pravidla provozu na stanovišti taxislužby včetně cenových podmínek
3. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje jako podmínka k výkonu práce řidiče taxislužby na území obce povinnost prokázat zkouškou řidiče znalosti místopisu, právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele, znalosti obsluhy taxametru a způsob provádění zkoušky
4. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
5. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem
6. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce o způsobu a podmínkách převozu a přechodného uložení zeměřelých
7. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje úhrada vodného a stočného ve dvousložkové formě
8. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod
9. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce o určení pořadí pro poskytování bytových náhrad
10. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti
11. Metodický materiál k vydávání obecně závazných vyhlášek obce o zřízení a zrušení obecní policie
12. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje statut územně členěného statutárního města
13. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad

14. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů
- 15.-16. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce o loteriích a jiných obdobných hrách
17. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se nařizuje pro území obce nebo jeho část provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění
18. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro volné pobíhání psů
19. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce o stanovení zóny s omezením provozu motorových vozidel
20. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují podmínky pro spalování nebo zákaz spalování rostlinných materiálů
21. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce o vedení technické mapy obce
22. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterými se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí
23. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce
24. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku
25. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se reguluje prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti
26. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se zcela nebo částečně osvobozují od daně z nemovitostí na území obce nemovitosti dotčené živelní pohromou
27. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví ceny stavebních pozemků v cenové mapě
28. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují místní poplatky - platný k 1. 3. 2011
29. Metodický materiál k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se reguluje kouření na veřejně přístupných dětských hřištích, sportovištích, ve vnitřních prostorách budov určených pro pořádání sportovních, kulturních a společenských akcí a na sportovních, kulturních a společenských akcích určených nebo vyhrazených osobám mladším 18 let

## Evidence právních předpisů obce .....

Číslo	Název právního předpisu	Datum schválení	Datum nabytí platnosti	Datum sejmuto- tí PP z úřední desky*	Datum nabytí účinnosti PP	Datum po- zbytí platnos- ti a účinnosti PP (zrušen)	Poznámka**
1/2010.	Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze vstupného	07.11.2010	08.11.2010	25.12.2010	01.01.2011	01.01.2012	Zrušeno OZV č. 4/2011.
2/2010.	Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů	07.11.2010	08.11.2010	25.12.2010	01.01.2011	01.01.2012	Zrušeno OZV č. 5/2011.
3/2010.	Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejné- ho prostranství	07.11.2010	08.11.2010	25.12.2010	01.01.2011	01.01.2012	Zrušeno OZV č. 6/2011.
1/2011.	Obecně závazná vyhláška o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce	2.02.2011	15.02.2011	2.03.2011	01.04.2011		
2/2011.	Natřzení ....	2.02.2011	15.02.2011	2.03.2011	01.01.2012		
3/2011.	Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví společný školský obvod pro 6. až 9. ročník základní školy	2.02.2011	15.02.2011	2.03.2011	01.05.2011		
4/2011.	Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze vstupného	10.12.2011	10.12.2011	30.12.2011	01.01.2012		
5/2011.	Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů	10.12.2011	10.12.2011	30.12.2011	01.01.2012		
6/2011.	Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejné- ho prostranství	10.12.2011	10.12.2011	30.12.2011	01.01.2012		
1/2012.	.....						

Ysvětlivky:

**PP** - právní předpis obce

\* Datum sejmuti PP z úřední desky je doplněn nad rámec ustanovení § 12 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), jedná se tedy o nepovinný údaj, v praxi se obcím osvědčilo vést v evidenci i tento údaj z důvodu rychlosti zpětného získání informací, bez složitého hledání v dokumentaci, v archivu apod.

\*\* Do poznámky doplnit např. „Zrušena OZV č. 6/2010“



## Poznámky

## Poznámky



